

quos qui non debet puniri condemnas:
et reteris estimas a tua virtute. Virtus
enim tua iusticie indicium est: ob hoc
quod omniū dñs es. omnibus te parere
facis. Virtutē enī ostendis tu. qui nō
credideris esse in virtute consummatus: et
horū qui te nesciūt audaciā traducis.
Tu autē dñator virtutis cū tranquillī-
tate iudicas: et cū magna reuerentia
disponis nos. Subest enī tibi cū vo-
lueris posse. Docuisti enī ipsū tuū per
talīa opa. quā oportet iustū esse et hu-
manū: et bone spei fecisti filios tuos:
quā iudicās das locū in peccatis peni-
tentie. Si enī inimicos secutorū tuorū
et debitos mori cū tanta crudelitē at-
tentione: et liberasti dās tempus et locū
per que possent mutari a malicia: cū
quāta diligētia iudicasti filios tuos
quorū parentibz iuramēta et cōuentio-
nes dedisti bonarū pmissiōnū? Cū
ergo das nobis disciplinā inimicos
nostros multipliciter flagellas: ut bonita-
tem tuā cogitent iudicātes: et cum de
nobis iudicat sperent misericordiam tuā.
Vnde et illis qui in vita sua insensate
et iniuste vixerūt: per hec que coluerūt
dedisti summa tormēta. Et enī in errori-
bus dñi errauerūt: deos estimantes
hec que i animalibz sunt sup vacua:
infantū insensatorū more viuentes.
Propter hoc tamq̃ pueris insensatis
iudiciū in dñū dedisti. Qui autē ludī-
brijs et increpationibz nō correcti sūt:
dignū dei iudiciū reperi sunt. In hīs
enī que pariebant moleste ferebāt: in
quibus patientes indignabant. Per
hec quos putabāt deos in ipsis cum
reterminarent: videntes illū quē olim
negabant se nosse: verum deū agno-
uerunt. Propter quod et finis con-
damnationis eorum veniet sup illos.

Vani sūt autē omnes hīcs xiii
in quibus nō subest sciētia dei:
et de hīs que vident bona nō pon-
runt intelligere cū qui est: neq; opibz
attendentes agnouerūt quis esset ar-
tife: sed aut ignem aut spiritū aut ci-
ratū aeris aut girū stellarū aut nimā
aquā aut solē et lunā retores orbis
terrarū deos putauerūt. Quorū et si spe-
cie delectari deos putauerūt: sciat quan-
to hīs dñator eorū speciosior. Speci-
ei enī generator hęc omnia constituit.
Aut si virtutē et opera eorū mirati sūt:
intelligāt ab illis quā qui hec fecit for-
tior ē illis. A magnitudine enī speciei
et creature: cognoscibiliter poterit cre-
ator horū videri. Sed tamē adhuc in
hīs minor est quedā. Et hī enim for-
tasse errant deū querentes: et volentes
invenire. Et enī in opibz illi con-
versent: inquirūt et pectus illi habent:
quā bona sunt que vident. Iterū autē
nec hīs debet ignosci. Si enī tantum
ponissent scire ut possent estimare se-
culū: quomōdū huius dñi non facilius
inveniret? Infelices autē sunt et inter
mortuos spes illos est: qui appellave-
runt deos opa manū hūmānā: aurū
et argentū artis inuentionē. et simili-
tudines asaliū aut lapidē inuile opū
manus antiquę. Aut si quis artifex
faber de silua lignū rectum seuerit: et
huius dode radat omnē corticē et arte
sua usus diligenter fabricat vas vtile
in cōuersationē vite: reliquijs autem
ei operis ad pparationē esse abutatur:
et reliquiū horū quō ad nullos usus fa-
cit. lignū curuū et vetricibz plenu scul-
pat diligenter per vacuitatē suā: et per
sciētiā sue artis figurat illud. et as-
similat illud imaginē hōis aut alius
et animalibz illud cōpare: pliniens

rubrica. et rubricandū faciēs suco co-
lore illi: et omnē maculā que in illo
est pliniens: et faciat ei dignā ha-
bitationē et in pariete ponens illud.
et cōfirmans ferro ne forte cadat pro-
spiciens illi: sciens quoniam nō potest
adiutare se. Imago enī est: et opus
est illi adiutoriū. Et de substantia sua
et de filijs suis et de nuptijs. votum
faciens inquit. Non erubescit loqui
cū illo qui sine anima est: et pro sani-
tate quidem infernū deprecatur: et pro
vita rogat mortuū: et in adiutoriū
inuisibilem inuocat: et pro itinere petit
ab eo qui ambulare non potest: et de
acquirendo et de opando et de omni-
um rerum euentu petit ab eo qui in o-
mnibus est inuicibilis. xiiii
Et alii? nauigare cogitās: et per ferros
flud? iter facere incipies: ligno portan-
te se fragili? lignū inuocat. Illud enī
cupidas acquirendi recogitauit: et
artifex sapientia fabricauit sua. Qua
autē parte providentia ab initio cun-
cta gubernat: quomā dedisti in mari
viā et inter fludus senitā firmissimā:
ostendēs quā potens es et omnibz sa-
nare: etiam si sine rate aliquis adeat
mare. Sed ut nō esset vacua sapien-
tie tue opera: ppter hoc etiā et exiguo
ligno credūt hōies animas suas: et
transiunt mare per rate liberati sūt.
Sed et ab initio cū petierit superbi gi-
gantes: spes orbis terrarū ad rate con-
fugies remisit seculo sanē natiuitatis:
que manu tua erat gubernata. Bene-
dictū est enī lignū: per quod fit iusticia.
Per manū autē quod fit ydoli male-
dictū est: et ipm et qui fecit illud: quia
ille quidē opatus est: illud autē cum
esset fragile deus cognominatus est.
Similiter autē odio sūt deo: impij et

impietas ei. Et enī quōd factū est: cū illo
qui fecit tormēta patietur. Propter hoc
et in ydolis nationū nō erit respectus:
quā creature dei in odiū fide sunt et i
temptationē anime hōim: et in multa
pula pedibz insipientiū. Quicū enim
fornicationis est requisitio ydolorū:
et adiuentio illorū corruptio vite est.
Neq; enī erat ab initio: neq; erunt in
perpetuū. Superuacuitas enī hominū
hec adiuentur in orbē terrarū: et ideo
breuis illos finis est inuentus. Acerbo
enī ludu dolēs pater rapit cito sibi filij
fecit imaginē: et illū qui tunc quasi
homo mortuus fuerat nūc tanq̃ deum
colere cepit: et cōstituit inter securos lu-
os sacra et sacrificia. Deinde interue-
niunt ipse. ritualēscere iniqua cōsue-
tudinē. hic error tanq̃ lex custoditus
ē: et tyrannos impio colebant signen-
ta. Et hos quos in palā hōies hono-
rare nō poterāt propter hoc quod longe
essent: a longinquo figura eorū allata:
euidētē imaginē regis: quē honorare
volebāt fecerūt: ut illū qui aberat tan-
q̃ presentem colerent sua soliditudine.
Propter hoc autē ad horū culturā et hos
q̃ ignorabāt: artificis cōmnia diligen-
tia. Ille enī volens plus placere illi q̃
se assumpsit: elaborauit arte sua ut
similitudinē in melius figuraret. Multi-
tudo autē hōim abunda per speciem
operis: cū qui ante tempus tanq̃ hōmō
hōndrat fuerat: nūc deū estimauerūt.
Et hec fuit vite hūmanę deceptio: quā
aut affectui aut regibz delectantes hō-
mines: incommunicabile nomen lapi-
dibus et lignis imposuerūt. Et non
suffecerat trasle eos circa dei sciētiā:
sed et i magno viuentes i sciētiē bello:
tot et tam magna mala paci appellāt.
Aut enī filios suos sacrificantes: aut